

Ο ΞΑΝΘΙΑΣ (α)

Ὁ Δικαιοπόλις ἐκβαίνει ἐκ τοῦ οἴκου καὶ καλεῖ τὸν Ξανθίαν. Ὁ Ξανθίας δοῦλός ἐστιν, ἰσχυρὸς μὲν ἄνθρωπος, ἄργος δέ· οὐ γὰρ πονεῖ, εἰ μὴ πάρεστιν ὁ Δικαιοπόλις. Νῦν δὲ καθεύδει ἐν τῷ οἴκῳ. Ὁ οὖν Δικαιοπόλις καλεῖ αὐτὸν καὶ λέγει· «Ἐλθέ δεῦρο, ὦ Ξανθία. Διὰ τί καθεύδεις; Μὴ οὕτως ἄργος ἴσθι ἀλλὰ σπεύδε.» Ὁ οὖν Ξανθίας βραδέως ἐκβαίνει ἐκ τοῦ οἴκου καὶ λέγει· «Διὰ τί το εἶ οὕτω χαλεπός, ὦ δέσποτα; Οὐ γὰρ ἄργος εἰμι ἀλλὰ ἤδη σπεύδω.» Ὁ δὲ Δικαιοπόλις λέγει· «Ἐλθέ δεῦρο καὶ συλλάμβανε· λάμβανε γὰρ τὸ ἄροτρον καὶ φέρε αὐτὸ πρὸς τὸν ἀγρόν. Ἐγὼ γὰρ ἐλαύνω τοὺς βοῦς. Ἀλλὰ σπεύδε· μικρὸς μὲν γάρ ἐστιν ὁ ἀγρός, μακρὸς δὲ ὁ πόνος.»

Ο ΞΑΝΘΙΑΣ (β)

Ὁ μὲν οὖν Δικαιοπόλις ἐλαύνει τοὺς βοῦς, ὁ δὲ Ξανθίας ὀπισθεν βαδίζει καὶ φέρει τὸ ἄροτρον. Δι' ὀλίγου δὲ ὁ Δικαιοπόλις εἰσάγει τοὺς βοῦς εἰς τὸν ἀγρόν καὶ βλέπει πρὸς τὸν δοῦλον ὁ δὲ Ξανθίας οὐ πάρεστιν· βραδέως γὰρ βαίνει. Ὁ οὖν Δικαιοπόλις καλεῖ αὐτὸν καὶ λέγει· «Σπεῦδε, ὦ Ξανθία, καὶ φέρε μοι τὸ ἄροτρον.» Ὁ δὲ Ξανθίας λέγει· «Ἄλλ' ἤδη σπεύδω, ὦ δέσποτα· διὰ τί οὕτω χαλεπὸς εἶ;» Βραδέως δὲ φέρει τὸ ἄροτρον πρὸς αὐτόν. Ὁ οὖν Δικαιοπόλις ἄγει τοὺς βοῦς ὑπὸ τὸ ζυγὸν καὶ προσάπτει τὸ ἄροτρον. Ἐπειτα δὲ πρὸς τὸν δοῦλον το βλέπει· ὁ δὲ Ξανθίας οὐ πάρεστιν· καθεύδει γὰρ ὑπὸ τῷ δένδρῳ.

Ὁ οὖν Δικαιοπόλις καλεῖ αὐτὸν καὶ λέγει· «Ἐλθέ δεῦρο, ὦ κατάρᾳτε. Μὴ κάθευδε ἀλλὰ συλλάμβανε. Λάμβανε γὰρ τὸ σπέρμα καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ.» Ὁ μὲν οὖν δοῦλος τὸ σπέρμα λαμβάνει καὶ ἀκολουθεῖ, ὁ δὲ δεσπότης καλεῖ τὴν Δήμητρα καὶ λέγει· «Ἴλεως ἴσθι, ὦ Δήμητερ, καὶ πλήθυνε τὸ σπέρμα.» Ἐπειτα δὲ τὸ κέντρον λαμβάνει καὶ κεντεῖ τοὺς βοῦς καὶ λέγει· «Σπεύδετε, ὦ βόες· ἔλκετε τὸ ἄροτρον καὶ ἀροτρεύετε τὸν ἀγρόν.»

Verbos

- ἄγω — conducir, llevar
- εἰσ-άγω — introducir, llevar hacia dentro
- ἀκολουθέω — seguir
- ἄπτω — prender, encender; tocar
- προσ-άπτω — fijar, sujetar
- ἀροτρεύω — arar
- βαίνω — ir, caminar
- εἰσ-βαίνω — entrar
- ἐκ-βαίνω — salir
- βλέπω — ver, mirar
- εἰμί, εἶ, ἐστι(ν) — ser, estar
- ἐλάύνω — conducir (animales o carros), empujar

Pronombres

- αὐτό — él/ella/ello (neutro), lo/la
- ἐγώ — yo

Sustantivos

- τὸ ἄροτρον — arado
- ὁ βοῦς (οἱ βόες) — buey (plural: bueyes)
- τὸ δένδρον — árbol
- ὁ δεσπότης (ᾧ δέσποτα) — amo, señor (¡oh señor!)
- ὁ δοῦλος — esclavo, siervo
- τὸ ζυγόν — yugo
- τὸ κέντρον — aguijón, punta

Nombres propios

- ἡ Δημήτηρ (ᾧ Δήμητερ, τὴν Δημήτρα) — Deméter
- ὁ Ξανθίας — Jantias (nombre propio masculino)

Adjetivos

- ἀργός — perezoso; lento
- ὕλεως — propicio, favorable

- τὸ σπέρμα — [aunque es un sustantivo] semilla
- ἐλθέ! — ¡ven!
- ἔλκω — arrastrar, tirar de
- καθεύδω — dormir
- καλέω — llamar
- κεντέω — pinchar, aguijonear
- λαμβάνω — tomar, coger
- πάρ-ειμι — estar presente
- σπεύδω — darse prisa, apresurarse
- συλλαμβάνω — ayudar; apresar
- μὴ ἴσθι! — ¡no seas!
- ἴσθι! — ¡sé! (imperativo de εἰμί)

- κατάρᾱτος — maldito

Preposiciones

- εἰς (+ ac.) — a, hacia
- ἐκ (+ gen.) — de, desde
- ἐν (+ dat.) — en
- ὑπό (+ dat./ac.) — bajo; por (agente)

Adverbios

- βραδέως — lentamente
- δεῦρο — aquí, hacia aquí
- ἔπειτα — después, luego
- ἤδη — ya
- μή (+ imp.) — no (prohibición)
- ὀπισθεν — detrás
- οὕτως — así

Conjunciones

- εἰ / εἰ μή — si / si no
- μέν... δέ — por un lado... por otro; ...pero...

Locuciones

- πληθύνω — multiplicar, aumentar
- διὰ τί; — ¿por qué?